

Steigen kommune

-kyst som gir lyst

Strategisk næringsplan 2015 – 2019

Forord

Strategisk næringsplan for Steigen beskriver Steigens prioriterte satsingsområder innenfor næringsutvikling.

Planen vedtas av Kommunestyret og er førende for kommunens tilrettelegging for næringsutvikling og utviklingstiltak.

Kommunens næringspolitiske oppgaver omfatter både forbedring av eksisterende virksomheters rammebetingelser og å legge til rette for at det etableres nye bedrifter og arbeidsplasser. Rammebetingelser som kommunen har ansvar for eller kan påvirke er for eksempel veistandard, hurtigbåttilbud, vannforsyning, bruk av næringsfond, tilgang på næringsarealer, etablereropplæring osv. Samtidig ser vi at en del næringer har problemer med å skaffe kvalifisert arbeidskraft. Da vil også for eksempel et godt kultur- og fritidstilbud, tilgjengelige boligtomter og gode offentlige tjenester være viktige faktorer for valg av jobbsted. For de som ønsker å etablere næringsvirksomhet er det viktig at kommunen stiller opp med råd og veiledning, og har et næringsfond som kan gi støtte i en etableringsfase.

I planperioden vil kommunestrukturen diskuteres og dette kan påvirke næringsarbeidet, men så lenge det ikke er tatt noe avgjørelse har en valgt å lage en plan uavhengig av utfall i fremtidig kommunestruktur.

For å nå målsetningene i Strategisk næringsplan er det viktig med et godt og gjensidig samarbeid mellom kommunen og private virksomheter for å skape økt aktivitet og sysselsetting i planperioden.

Det jobbes hele tiden for å få ei best mulig drift av Steigen Kommune. Det er kanskje den beste garanti for ei god tilrettelegging for næringslivet.

Oppfølging av Strategisk Næringsplan vil skje i samarbeid med Steigen Utviklingsselskap AS.

Planen er utarbeidet gjennom innspill fra næringslivet og informasjonsmøter.

Leinesfjord 23. april 2015

Asle Schrøder

Ordførere Steigen kommune

Torben Marstrand

Rådmann Steigen kommune

1.Strategisk næringsplan

Strategisk næringsplan (SNP) er et verktøy som beskriver og setter rammene for kommunens prioriterte satsingsområder og målsetninger for næringsutvikling i årene som kommer.

Næringsplanen skal forankre kommunens næringsarbeid og sikre at dette arbeidet prioriteres og samsvarer med gjeldende planer og politiske prioriteringer.

Steigen har vært en primærnæringskommune hvor jordbruk og fiske har dominert. Den sterke strukturendringa i disse næringene har ført til stor reduksjon i arbeidsplasser. Disse næringen hadde til sammen nær 350 sysselsatte i 1990. I 2013 sysselsatte disse næringene ca. 140 personer.

Oppdrettsnæringa har imidlertid vært den store vekstnæringa. Den sysselsatte ca. 15 personer i 1990. I dag jobber ca. 125 personer i næringa.

Det har vært ei stor utfordring for Steigen kommune å kompensere for bortfall av arbeidsplasser innen primærnæringer.

Næringslivet i Steigen bærer preg av sterk kjønnsdeling mellom kvinnedominert offentlig sektor og servicenæringer, og mannsdominerte primærnæringer, transport og industri.

Kvinner avgjør i større grad enn menn hvor familien skal bosette seg. De er mindre innstilt på å bosette seg i distriktene. Det er derfor viktig å satse på aktiv rekruttering av kvinner for å tiltrekke seg kvinner og menn med den kompetansen næringslivet trenger.

Vekstpotensialet ser i dag ut til særlig å være innen marin sektor. Rein mat generelt fra våre arktiske områder vil gi grunnlag for framtidige arbeidsplasser.

Strategisk næringsplan er en delplan av Strategisk kommuneplan og vil inngå som en del av Steigen kommune sin nye strategiske kommuneplan.

Strategisk næringsplan er ment som en overordnet plan som ikke er detaljert på hvert enkelt næringsområde. Det må lages handlingsplaner for hvert enkelt område.

Denne SNP gjelder fra 2015 -2019.

1. Mål:

Planens mål er å legge til rette for eksisterende og nye næringer, og på den måten øke sysselsettinga i Steigen kommune.

2. Transport og infrastruktur

God transport og infrastruktur er med å fremme et godt og konkurransedyktig næringsliv.

Steigen Kommune må ha fokus på følgende transport- og infrastrukturoppgaver:

- God kommunikasjon til regionsenteret gjennom at hurtigbåttilbudet opprettholdes på dagens nivå med mulighet for godstransport.
- Arbeide for god vegstandard med asfalt og god akseltrykk på riks – og fylkesvei.
- Utrede videre mulighet for Kystriksvei.
- Legge til rette for gode havner og dypvannskaier.
- Bygging og utbedring av strømnnett, fiber, bredbånd og mobildekning.
- Tilstrekkelig vannforsyning av god kvalitet for næringsetablering.

3. Strategiske satsinger

Næringsarealer

Det er viktig at kommunen til enhver tid har tilgjengelige næringsarealer som imøtekommer næringslivets behov. Kommunen ønsker å legge til rette for stedsuavhengige arbeidsplasser i samarbeid med næringslivet og eiere av private næringsbygg i hele kommunen.

Kommunen vil:

- Legge til rette for nye næringsarealer i kommuneplansammenheng.
- Samarbeide med næringslivet for å skaffe aktivitet i eksisterende bygg og på aktuelle arealer.
- Arbeide systematisk for å legge til rette for offentlige arbeidsplasser.
- Ha ajourført oversikt over ledige næringsareal og næringslokaler på kommunens hjemmeside.
- Være med å legge til rette for stedsuavhengige arbeidsplasser.

Innovasjon

Innovasjon og entreprenørskap er en forutsetning for å skape nye arbeidsplasser, vekst og utvikling i næringslivet.

Næringslivet i Steigen er i rask endring. Sysselsettinga i primærnæringene: fiske og jordbruk med tilhørende virksomheter er i tilbakegang. Mangfoldet i handelsnæringene er redusert. Antall statlige ansatte er også redusert de siste årene. Utfordringen ligger i å tilrettelegge for å skape nye arbeidsplasser. Det er også en utfordring å skape en mer variert næringsstruktur.

Kommunen må derfor gjennom sitt næringsarbeid bygge entreprenørskapskultur og stimulere til bedriftsetableringer. Det må også være fokus på å styrke innovasjon i offentlig sektor.

Kommunen vil:

-Organisere næringsarbeidet på en måte som sikrer god veiledning, oppfølging og informasjon, bl.a. om finansieringsordninger til alle etablerere som henvender seg til kommunen.

-Oppdatere hjemmesiden for å yte best mulig service til publikum som ønsker næringsrettet informasjon.

-Bidra til å skape næringskluster hvor en gjør hverandre sterke.

Kompetanse

Kompetanse er viktig for økonomisk vekst. Et høyt utdanningsnivå og høy yrkesdeltakelse er en forutsetning for verdiskapning. Det er derfor viktig å sikre høy kvalitet i hele utdanningsløpet fra barnehage, grunnskole og videregående skole.

Kommunen vil:

-Gi tilbud om etablererutdanning i samarbeid med Start Opp Salten.

-Utarbeide en etablerermappe for nyetablerere.

-Videreføre et studiesenter i kommunen i samarbeid med NAV og Steigen Vekst.

-Arbeide med Ungt Entreprenørskap i barnehage og skolen

-Arbeide for at flere bedrifter blir lærebedrifter

-Opprettholde videregående skoletilbud minimum på dagens nivå, og arbeide aktivt for å videreutvikle Steigen modellen innen videregående skole.

-I samarbeid med Steigen Næringsforum gi tilbud om kurs i offentlig anskaffelse og kontraktsrett

-Styrke samarbeidet med FOU-arbeid i Nordland, evt. Tromsø og andre steder.

Marine næringer

Fiskeri og havbruk med tilhørende næringer er viktig for næringsutviklingen og samfunnsutviklingen i Steigen. Etter all sannsynlighet vil det være styrende for verdiskapningen i Steigen på kort og lang sikt. Den marine verdiskapningen har et stort potensiale for videreutvikling.

Steigen kommune har et godt samarbeid med oppdrettsnæringa og har lagt godt til rette for denne næringa. En har forventninger til stor vekst og økt sysselsetting i denne næringa framover.

Det har vært en kraftig nedgang i antall fiskefartøyer og fiskere de siste 10 – 20 årene. Dette betyr i neste omgang redusert råstofftilførsel. Utviklingen henger sammen med den generelle strukturendring og kvotepolitikk de senere år, noe som har ført til at rekruttering av yngre fiskere er betydelig mindre enn avgangen. Selv om situasjonen innen deler av fiskeriene på mange måter preges av stagnasjon, vil næringa også i framtida være svært viktig for kommunen. Det ligger et uutnyttet potensial både på flåtesida og foredling hvor mulighetene for videreutvikling og etablering av nye arbeidsplasser er til stede.

Kommunen vil:

-Videreutvikle kystsoneplan i samarbeid med fiskeri- og oppdrettsnæringa, og ta hensyn til de nye mulighetene i fiskeri og aquakultur. Det må prioriteres å sikre tilstrekkelig med næringsarealer til sjønær virksomhet. Tradisjonelt fiske og landbruk bør prioriteres ved bruk av næringsfond og tiltaksfond.

-Legge til rette arealer på land for landbasert aktivitet

- Legge til rette med havner og gode kaiforhold

- Sørge for godt samspill mellom offentlig og privat virksomhet

-Arbeide aktivt med rekruttering til fiskeryrket

-Sysselsetting og verdiskapning innen kommunens fiskeribaserte næringsvirksomhet skal stabiliseres og på sikt økes.

-Opprettholde fiskemottak i Dyping, Nordfold, Røssøya og Helnessund.

- Legge til rette for marin næringsutvikling som f.eks.; algeproduksjon, krabbe, skjell, LUR- arter

-Legge til rette for linefiske og fremmedbåter

-Bygge ut havna i Helnessund og legge til rette for flere liggeplasser.

-Etablere et godt faglig miljø der det er lagt til rette for å drive flere former for fiske.

Landbruk

Det er et mål at ei bærekraftig utnytting av jordbruksarealene i til matproduksjon fortsatt skal være et viktig grunnlag for sysselsetting og bosetting i Steigen. For Steigen-landbruket vil volumproduksjon fortsatt være et viktig satsingsområde. Samtidig blir det stadig viktigere å utnytte ressursene på de øvrige landbrukseiendommene til næringsutvikling, og å gjøre mindre landbrukseiendommer tilgjengelig som attraktive bosettingsbruk. Antall bruk har vært halvert de siste 10 åra, men produksjonen er stabil. Den største utfordringa fremover er rekruttering.

Skogbruket som næring har et betydelig potensiale som bør utnyttes bedre. Tilveksten har økt kraftig de siste årene og prognoser viser at en fra 2015 til 2040 kan øke den årlige avvirkingen av gran fra 10 000m³ til 30 000m³. Skogbruket er en konkurranseutsatt næring, og tiltak som styrker konkurransekraften vil bli svært viktige i årene som kommer. I tillegg må en ha fokus på lokal foredling av skogressursene.

Landbruk bør prioriteres ved tildeling fra kultur- og næringsfond og fra tiltaksfondet ved siden av tradisjonelt fiske.

Kommunen vil:

-Stimulere til eierskifte i landbruket for å sikre ny rekruttering

-Stimulere til omstilling og nye produksjoner i landbruket som f. eks grønn omsorg og lokal matproduksjon.

-Bidra til å etablere ei lærlingeordning i landbruket..

-Arbeide for mer effektiv tømmertransport

-Bidra til utredning knyttet til skogsdrift i bratt og vanskelig terreng.

-Bidra til utredning for etablering av lokalt sagbruk.

-Arbeide for å etablere ei utskipingshavn for tømmer

Reiseliv

Reiselivsnæringa i Steigen har et potensiale til å vokse og skape flere arbeidsplasser og flere tilbud til turister. Det er gode forutsetninger for å utvikle naturbasert turisme basert på sjø- og innlandsfiske, guidede og frie turer på sjø og i fjellet, ørnesafari, fugletitting o.l. Steigen har også ei svært rik historie fra jernalder, vikingtid, lagmannstida og siste verdenskrig som vil være av stor interesse for turister. Den rike historia bør kunne utvikles til et fyrtårn i reiselivssammenheng.

Kommunen vil:

- Det må jobbes aktivt for å opprettholde den aktiviteten som allerede er i kommunen.
- Jobbe aktivt med markedsføring av Steigen som reisemål
- Legge til rette for etablering av flere hotellsenger og campingplass
- Arbeide for å bli en del av reiselivssamarbeidet i Salten.
- Arbeide sammen med reiselivsforeninga i Steigen for å bedre booking bl.a. gjennom å utvide sesongene.

Kulturbaserte næringer

Satsing på kulturbaserte næringer har et potensiale i Steigen kommune. Dette kan f.eks. være kulturfestivalen Steigen Sagaspill, tilretteleggingstiltak for å rekruttere og beholde utøvende kunstnere, galleri, teater, dans, kulturnæringsbedrifter.

Kommunen vil:

- Arrangere temamøte omkring satsinga på kulturbaserte næringer og organiseringa av disse.
- Arbeide opp mot gallerier i Steigen for å utvide sesongen og skape et enda sterkere kunstnermiljø.

Organisering av næringsarbeidet

Steigen utviklingsselskap A/S er under etablering og skal være kommunens utøvende organ i nærings saker, og etter nærmere avtale følge opp næringsplanen. Dette skal være et frittstående selskap med eget styre, hvor Steigen kommune har 51 % av aksjene.

Formålet til Utviklingsselskapet er i nært samarbeid med næringa å øke innovasjonskraften i kommunen. En håper på den måten å styrke næringslivet og skape flere arbeidsplasser i Steigen.

Utviklingsselskapet skal også kunne bistå eksisterende næringsliv og saksforberede kommunale næringsfond.

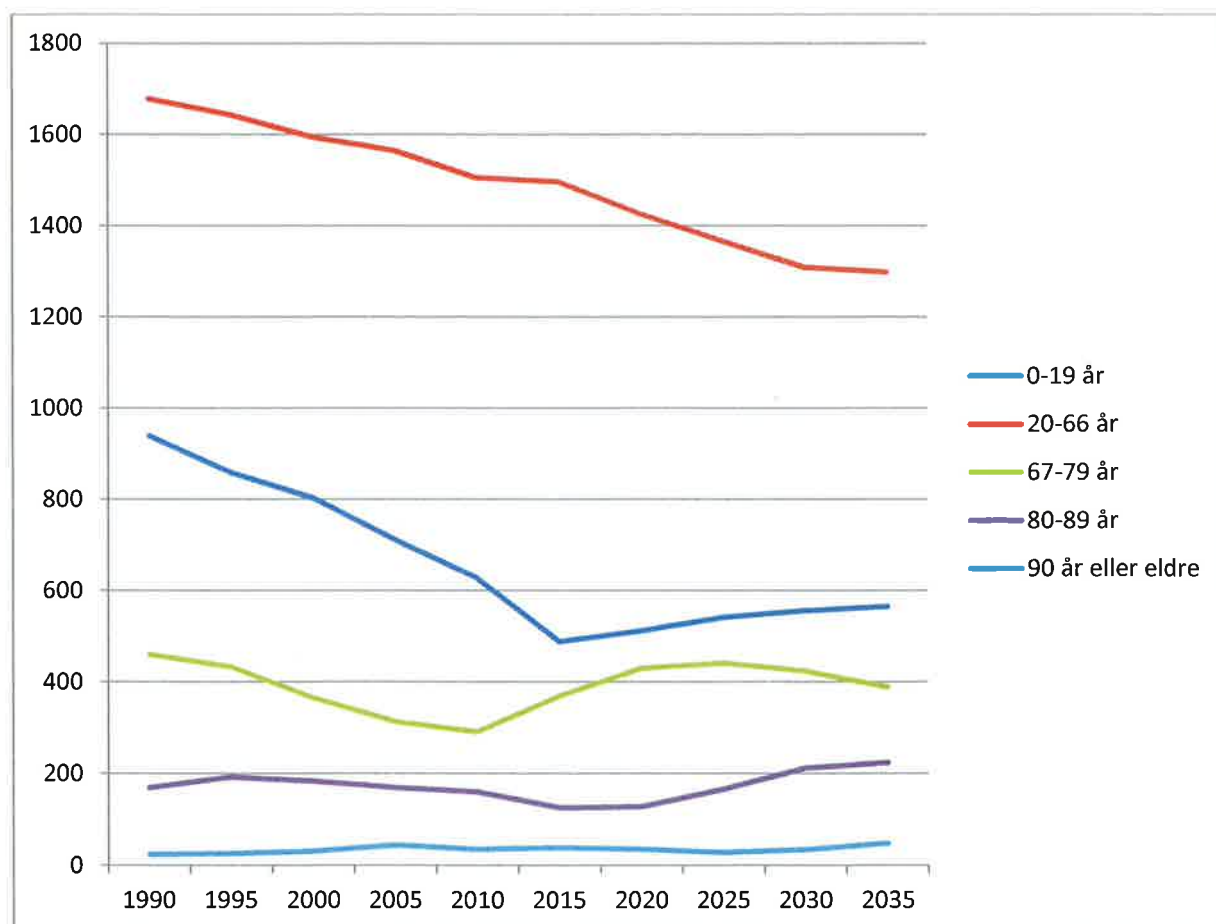
En ser for seg et aktivt samarbeid mellom Steigen Utviklingsselskap A/S og Steigen Næringsforum.

Vedlegg – Nøkkeltall for Steigen

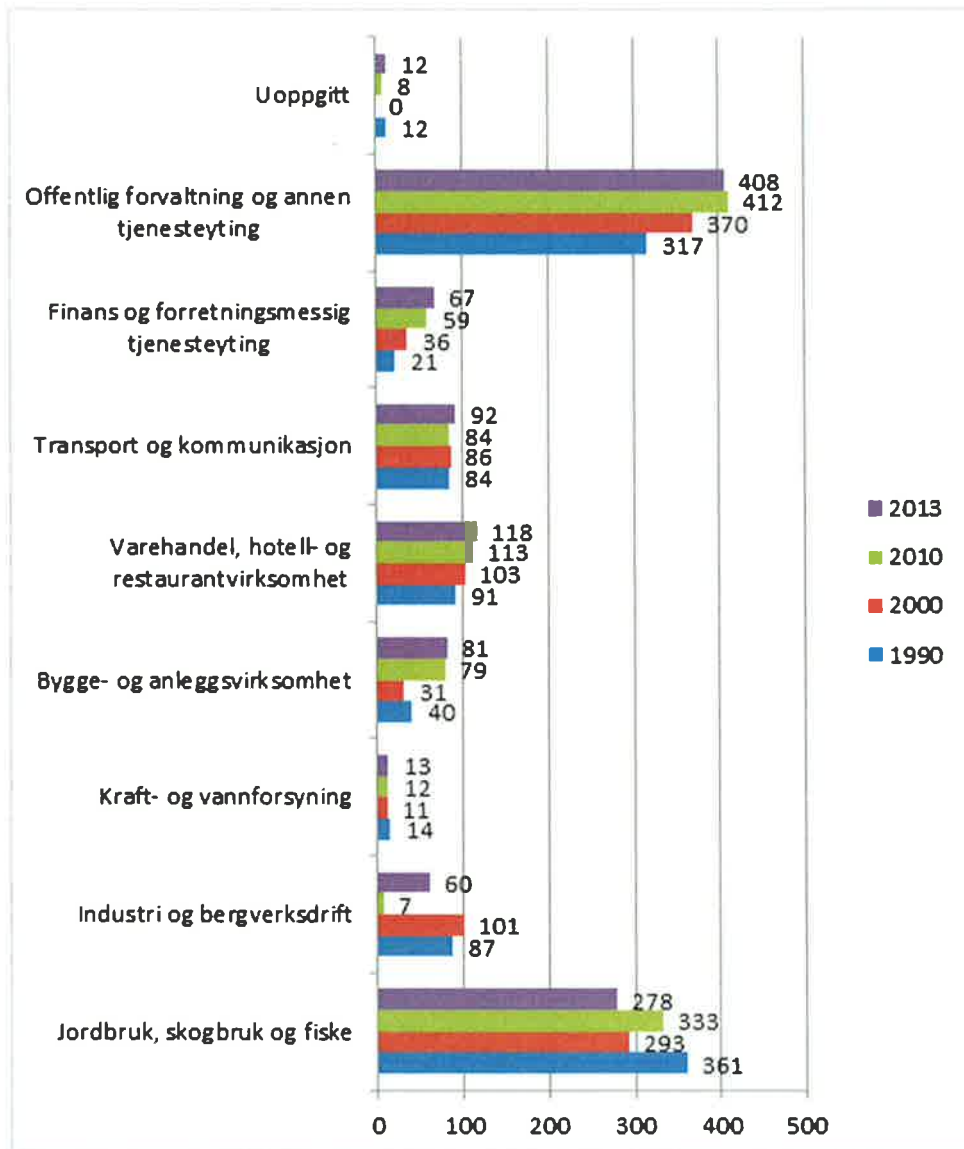
Befolkning – historisk utvikling og fremskrevet prognose

	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035
0-19 år	939	859	803	711	627	488	512	541	556	565
20-66 år	1679	1644	1595	1565	1506	1497	1427	1367	1309	1299
67-79 år	460	433	365	313	291	369	430	441	424	389
80-89 år	169	192	183	169	160	125	128	166	212	224
90 år eller eldre	24	26	31	44	35	38	35	28	34	48
Totalt antall innbyggere	3271	3154	2977	2802	2619	2517	2532	2543	2535	2525

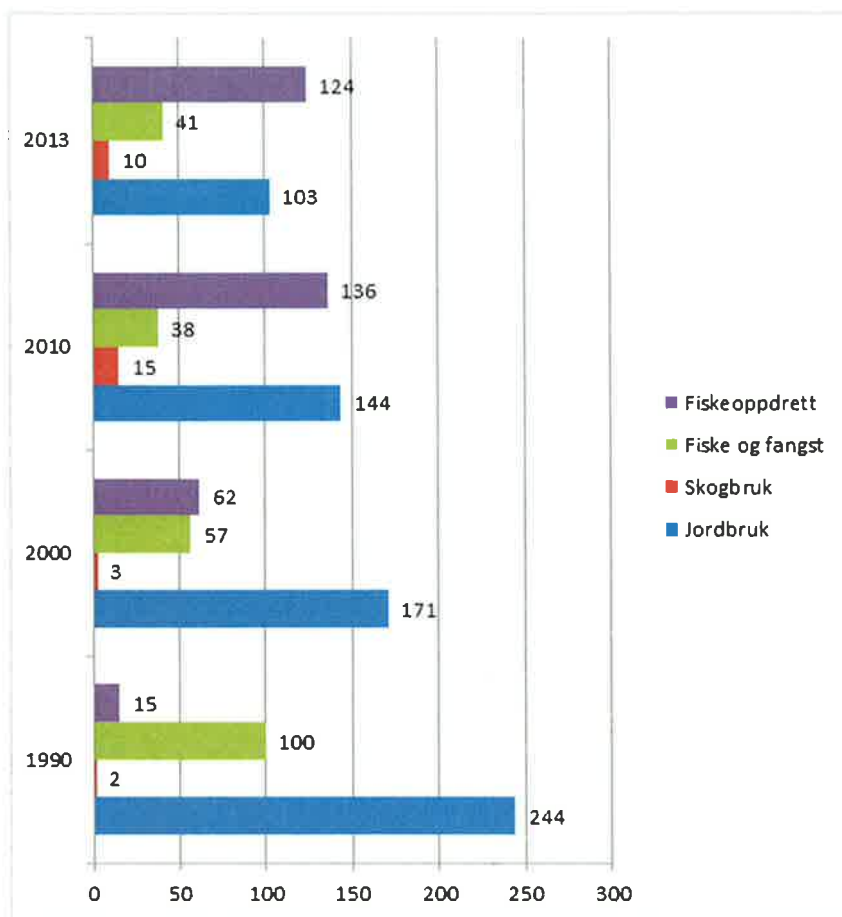
Befolkning – historisk utvikling og fremskrevet prognose

Sysselsatte fordelt på ulike næringer – historisk utvikling

Sysselsatte innen primærnæring – historisk utvikling

Sysselsatte fordelt på kjønn i 2013

